

Pisk og gulerod

- I disse dage, hvor arbejdsmarkedet er rødglødende, ledigheden er rekordlav, og et utal af virksomheder efterlyser arbejdskraft, må travlhed ikke blive en undskyldning for ikke at gøre noget ved arbejdsmiljøet. Det er derimod nu alarmklokkerne skal ringe. Det nu virksomhederne skal finde ud af, hvorfor det kan betale sig at satse på et godt arbejdsmiljø, siger Claus Hjort Frederiksen

Det kan betale sig

- Arbejdsmiljøreformen var intet mindre end et paradigmeskift. Vi forlod et system, hvor alle virksomheder inden for samme branche blev skåret over en kam. Hvis branchen var "beskidt", blev alle virksomheder inden for branchen automatisk betragtet som "beskidte", forklarer Claus Hjort Frederiksen og tilføjer:

- Og vi har nu fået et system med en individuel tilgang til arbejdsmiljøet. Nu kan det betale sig for den enkelte virksomhed at gøre noget for arbejdsmiljøet. Også selv om man tilhører en branche, der generelt har et dårligt arbejdsmiljø. Med arbejdsmiljøreformen afskaffede vi BST-systemet. Virksomhederne havde kun pligt til at betale til BST, men ikke pligt til at bruge den. Med BST-systemet havde vi ingen sikkerhed for, at der blev taget hånd om de konkrete problemer. Den sikkerhed har vi nu. Fordi Arbejdstilsynet kan pålægge en virksomhed, at den skal benytte en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at få løst et konkret arbejdsmiljøproblem. Reformen har også betydet, at samtlige virksomheder i landet - for første gang nogensinde - får screenet deres arbejdsmiljø. Men hvorfor er der så stadig store problemer med arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser?

- Jeg tror en arbejdsmiljøkonsulent fra 3F har fat i det rigtige, da han skulle forklare, hvorfor antallet af arbejdsulykker stiger. "Det er ikke flere penge eller bedre regler, som er problemet - det er holdningen til sikkerhed, det er galt med". Svaret skal

løftes ud på den enkelte arbejdsplads.

Arbejdsmiljøet er et fælles ansvar. Derfor må også andre end myndighederne påtage sig opgaven med at sikre et godt arbejdsmiljø på landets arbejdspladser. Hver enkelt arbejdsplads har et stort ansvar for at sikre et godt arbejdsmiljø. Det handler om at forbedre sikkerhedskulturen og holdningen til arbejdsmiljø på den enkelte arbejdsplads. Det er dér, arbejdsmiljøet er. Det er dér, ulykkerne opstår. Og det er dér, de skal forebyg-

ges. Et godt arbejdsmiljø begynder med, at ledelsen beslutter, at den vil have et godt arbejdsmiljø. Og at den vil gennemføre beslutningen i samarbejde med medarbejderne, pointerer Claus Hjort Frederiksen.

Kvalitetsreform

Claus Hjort Frederiksen glæder sig over, at arbejdsmiljøpolitikken de seneste år er kommet højt op på den politiske dagsorden.

- Arbejdsmiljø fylder meget i regeringens kvalitetsreform. Her har vi for eksempel afsat 40 millioner kroner over de næste fire år til at styrke arbejdsmiljørådgivningen på offentlige arbejdspladser. Det betyder, at en børnehave eller en skole kan få økonomisk støtte, hvis de ønsker at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at afdække, hvorfor personalet for eksempel har et meget højt sygefravær, eller hvorfor lærere og elever dør med hovedpine og træthed.

Også velfærdsaftalen vidner om, at arbejdsmiljøet er højt prioriteret. Her fik vi tre milliarder kroner til Forebyggelsesfonden. Og det blev aftalt, at Arbejdstilsynet hvert år får 70 millioner kroner til at gøre noget særligt i forhold til nedslidning og dårligt psykisk arbejdsmiljø, forklarer Claus Hjort Frederiksen og tilføjer:

- Disse resultater vidner om, at arbejdsmiljø ikke længere betragtes som en selvstændig disciplin. Arbejdsmiljø er i dag en integreret del af vores beskæftigelsespolitik.

Claus Hjort Frederiksen peger på, at et godt arbejdsmiljø er vejen til flere hænder og hoveder på arbejdsmarkedet. Et dårligt arbejdsmiljø dræner derimod arbejdsstyrken, fordi folk bliver syge eller trækker sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet.

- Og der er absolut noget at komme efter. En tredjedel af al sygefravær skyldes arbejdsmiljøet. Knap halvdelen af dem, der trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de når pensionsalderen, gør det på grund af arbejdsmiljøet. Over 130 kommer hver dag ud for en arbejdsulykke. Det betyder, at næsten 5-6 kommer til skade på deres arbejde hver eneste time, døgnet rundt, året rundt, opsummerer Claus Hjort Frederiksen.

Arbejdsmiljøreformen, som nu har virket i snart tre år, hviler på tre principper - nemlig at virksomheder, der kan og vil selv, skal belønnes, at virksomheder, der kan, men ikke vil, skal straffes, og at virksomheder, der vil, men ikke kan, skal hjælpes

I forbindelse med, at man i 2007 evaluerede arbejdsmiljøindsatsen de sidste ti år, sagde beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen: - Da jeg fik præsenteret resultaterne første gang, faldt mine tanker på Villy Sørensens berømte citat: "Det er godt, at vi har fået det bedre, men det ville være bedre, hvis vi havde fået det godt". For resultaterne er blandede. På den positive side tæller, at færre bliver syge på grund af dårligt indeklima, færre er i berøring med kræft-

fremkaldende stoffer i deres arbejde, og antallet af hjerne-skader på grund af organiske opløsningsmidler er faldet kraftigt. Det er alt sammen gode resultater. På andre områder er det til gengæld ikke gået så godt: Det gælder det psykiske arbejdsmiljø, hvor tallene viser, at det psykiske arbejdsmiljø på en række af de sidste ti år. Der er stadig mange i byggebranchen og i sundhedssektoren, der har tunge løft og dårlige arbejds-

stillinger. Arbejdsulykkerne er heller ikke faldet med de 15 procent, som vi havde sat os som mål. Og støj er stadig et stort arbejdsmiljøproblem. Om end problemet i dag har en anden karakter end tidligere. Alt i alt kan man sige, at arbejdsmiljøet på en lang række områder er blevet bedre i løbet af de sidste ti år. Men at det fortsat halter på væsentlige områder.